

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garmonij) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacje są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Portugalia. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Belgia. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Grecya. — Azya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

Lwów, 5. listopada. Piszą nam z Halicza pod d. 21. października. Dnia dzisiejszego był starożytny nasz Halicz świadkiem uroczystości, jakiej pewnie śród posepnych szczątków dawnej świetności swojej od kilku wieków już nie oglądał.

Pomiędzy licznymi drogami komunikacyjnymi, jakie od czterech lat w wschodniej części Galicji powstały staraniem wysokich rządów krajowych, celuje prawie nad innymi bity gościniec z obwodowego miasta Stanisławowa na Halicz do Bursztyna na przestrzeni 5 mil, a to nie tylko doskonałym wykończeniem, ale szczególnie swą użytecznością, gdyż łączy się w Bursztynie z drogą eraryalną wiodącą na Rohatyn i Przemysław do Lwowa, ukróca dawniejszą komunikację między Lwowem i Stanisławowem, a tem samem i między Czerniowcami na Stryj i podgórze karpaccie, prawie o pięć mil, i dozwala ominąć wiele uciążliwych pagórków na gościńcu podkarpaccim. Jednakże zupełnej użyteczności tej nowej drogi stał jeszcze na przeszkodzie Dniestr w Haliczu, gdyż przewóz promem, aczkolwiek dobrze urządzone, nie zawsze mógł być stosownie użyty, i następczał nieraz niezwalczonych niedogodności.

Dopiero w roku 1857 powzięły wysokie rządy krajowe plan uchylić te niedogodności wybudowaniem stałego mostu na Dniestrze pod Haliczem.

Pomysł ten zdawał się z początku dla przeszkód miejscowych i ze względu na znaczne koszty trudnym do przeprowadzenia, a przynajmniej wymagającym dłuższego czasu; ale właśnie okazało się przy tej sposobności, ile dokazać mogą rozpięchłe siły, i pozornie nieznaczne środki pod światłym kierunkiem rządów krajowych, i przy gorliwym poświęceniu się mieszkańców dla dobra ogółu; — gdyż ledwie rok upłynął od powzięcia tego zamiaru, a już obadwa brzegi Dniestru łączy olbrzymi most, który podług bezstronnego zdania znawców celuje nad wszelkimi innymi w koronnym kraju naszym.

Pierwszy popęd do wykonania tak świetnego dzieła dało miasto Halicz, ofiarując w skutek zachęcenia Jego Excelencyi Namiestnika kraju, na to przedsiębiorstwo 5000 złr. m. k. oprócz datków konkurencyjnych, jakie na to miasto z kosztorysu wypadły; a chętne i zyczliwe przyczynienie się datkami pieniężnymi i robocizną wszystkich klas ludności z prawa konkurencyi do tego powołanych, tudzież gorliwe zajęcie się Starosty obwodowego p. Ostermana dokazały, że dzieło to dopiero w kwietniu roku bieżącego rozpoczęte, już z końcem września tego roku nad wszelkie spodziewanie ukończone zostało.

Pragnąc to wiekopomne dzieło uświęcić odpowiednim aktem uroczystym ku użytkowi publicznemu, a zarazem złożyć hołd JE. Namiestnikowi Jego ces. Mości w kraju za łaskawe i czynne nim się zajęcie, wysłało miasto Halicz z grona swego deputacyę do Lwowa, z poleceniem złożyć Twórcy tak wielkiego dobrodziejstwa należyte i szczere podziękowanie, i prośbę z zaproszeniem na akt inauguracyi mostu w Haliczu.

Łaskawe przyjęcie świetnej miastu przyczyniło okazałości. Dnia 21. października r. b. przywdział stary Halicz świąteczne szaty i zajaśniał pogodą powszechnego wesela. O 10. godzinie zrana rozwinięła się u szczytu odwiecznego grodu książąt halickich chorągiew cesarska, a huk dział z wysokości zamku zwiastował ludom, że się rozpoczyna dnia uroczystość.

Za przybyciem Namiestnika cesarskiego w tym kraju wystąpił Halicz cały, i wszyscy co się na ten akt do Halicza zjechali. Starostowie obwodów Stanisławowskiego i Brzezańskiego na czele licznego zgromadzenia c. k. urzędników obwodowych i powiatowych ze Stanisławowa, z Brzezan, Bursztyna i Rohatyna; starszyzna wojskowa, i deputacya ze Stanisławowa, grono szlachty, właściciele dóbr i liczne duchowieństwo obydwóch obrządków, wójtowie gmin powiatu halickiego, cechy rzemieślnicze tutajsze i mnóstwo gromad okoli-

cznych z chorągwiami kościołów i cerkwi, młodzież szkolna z nauczycielami, równie też ludność karaimska i żydowska — wszyscy pragnąc uczcić jak najświetniej obrzęd inauguracyi dokonanego dzieła.

Obrzęd rozpoczął Burmistrz Halicza na czele deputacyi miejskiej starym obyczajem witając Namiestnika chlebem i solą, gdy stanął u strojonego luku przy grobli mostowej, poczem przy odgłosie muzyki i hymnu ludu rozpoczęło się nabożeństwo w kościele parafialnym rzymsko-katolickim, odprawiane przez parochów i dziekanów miejscowych. Z kościoła ruszył cały orszak w procesyi na most, gdzie po dokonanych obrzędach poświęcenia przez obydwóch parochów miejscowych, most został otwarty, i cały orszak przekroczył go pierwszy.

Tu przemówił ksiądz Antoni Mogilnicki, nadzorca szkół i proboszcz gr. kat. z Komarowa w krótkich treściwych wyrazach w języku niemieckim, oddając ukończone dzieło pod użytek publiczny teraźniejszy i potomny, i oraz dziękując JE. Namiestnikowi za łaskawe staranie o dokonanie tego dzieła, i ze obecnością swoją inauguracyę mostu zaszczycił.

Jego Excelencya raczył na tę przemowę równie w języku niemieckim odpowiedzieć, i oraz oświadczyć, że uczucia lojalne mieszkańców powiatu i miasta Halicza, i ich gorliwe ku dobru powszechnemu ofiary, nieomieszka przelozyc u stóp tronu Najjaśniejszego Monarchy i Pana. Przemowę swoją zakończył wniesieniem: „Niech żyje nasz Cesarz!“ na co wszyscy obecni stokrotnym odgłosem odpowiedzieli.

Po dokonaniu poświęcenia mostu nastąpił akt odsłonięcia pomnika, który mieszkańcy powiatu i miasta Halicza wzniesli na cześć JE. Namiestnika kraju, a z wdzięczności za otrzymane dobrodziejstwa, jak to sam napis na pomniku wyraża:

Jego Excelencyi Jaś. Wielm. Agenorowi Hr.

Gołuchowskiemu

cesarskiemu Namiestnikowi królestw Galicji i Lodomeryi
i t. d. i t. d.

Mieszkańcy powiatu i miasta Halicza
zawdzięczając

czynne zajęcie się wybudowaniem dróg bitych i mostu na Dniestrze ten pomnik wzniesli.

Tutaj przy pomniku przemówił ksiądz Antoni Klosson, proboszcz tutejszy i dziekan Stanisławowski w języku polskim, prosząc by przyjęta została ta z serca wdzięcznych mieszkańców pochodząca pamiątka, a błagając oraz Niebios o błogosławieństwo i troskliwość dla tych wszystkich pięknych dzieł i przedsięwzięć, które JE. Namiestnik w kraju naszym, po woli i myśli naszego Najjaśniejszego Pana *potaczonemi siły* przeprowadza. Najżywszą radością przeniknieni byli wszyscy obecni gdy Jego Excelencya w języku polskim wynurzyć raczył pochwały dla miasta Halicza za znakomite ofiary, i podziękowanie dla wszystkich mieszkańców okolicy za nieszczędzenie kosztów i pracy ku wybudowaniu poświęconego właśnie mostu. Muogie wystrzały, serdeczne wivaty i grzmiące Muchaja lita wzniesione przez duchowieństwo i mieszkańców obr. gr. Najjaśniejszemu Panu, i JE. Namiestnikowi zakończyły ten wzniosły akt uroczystości.

Jego Ex. Namiestnik zwiedził jeszcze szkołę główną panięską, Magistrat miasta, oglądał ruiny starożytnego zamku, w końcu udał się do grona tłumnie zebranych włościan, i przemówił do nich serdecznie w języku ruskim, pochwalając ich wytrwałość w pracy i ochotę przy stawianiu tak pięknego dzieła dla siebie i dla dzieci swoich; o godzinie trzeciej odjechał z powrotem do Lwowa zegnanym hucznymi okrzykami wdzięcznych mieszkańców powiatu halickiego, iż ich zaprosiny przyjął łaskawie.

Miasto Halicz wyprawilo przy tej sposobności festyn dla ludu, który przy radości i rozochoceniu się włościan, utrzymywany odgłosem muzyki wojskowej trwał do późnego wieczora.

Festyn ludu zakończył obchód uroczystego dnia dla Halicza, ale oraz utrwalił między ludnością pamięć i znaczenie dzieła tego, co spólną pracą i nakładem rozpoczęte i dokonane, świadczyć będzie w potomości, jaka panowała wzajemność między wszystkimi klasami mieszkańców w naszym obwodzie; co więcej, z jakim zaangażowaniem i przychylnością do rządu mieszkancie powodować się chciał radami jego, przekonany iż wszystko co za jego natchnieniem idzie z dobrem jest powszechnem.

Już samo to dzieło, którego inauguracye dziś obchodzili, świadczy jak wielka jest gorliwość, staranie, ogłębność i przeczność Naczelników Władz naszych obwodowej i powiatowej, kiedy w przeciągu tylko kilku miesięcy już stanąć mogło. Jednomyślnie też brzmiały okrzyki radości, obok okrzyków dla Najjaśniejszego Pana i Namiestnika Jego, także i dla naszego Starosty obwodowego p. Ostermana, bo jemu zawdzięcza Obwód nasz ze wszech miar tyle dobrodziejstw, tyle dokonanych dzieł publicznych, jak mało który z innych obwodów. Jego wytrwała troskliwość sprawiła, że obwód nasz zespolił się w obrocie handlowym z innymi krajami, mając sieć gościńców nowo zbudowanych w takiej ilości jak prawie żaden inny obwód, a które jeszcze uwiecznił tem, że sam tak silnie poparł wykończenie mostu na rzece, która nam często tamowała zbliżenie do świata. — Jednomyślnie także przy nim odbierał podziękowania i Naczelnik powiatu p. Dyonizy Tchórzewski, bo on będąc wykonawcą powziętej myśli Rządu, umiał z takim poświęceniem, i nieznaną pracą ją uskutecznić iż to na co patrzymy ledwo nie byłoby dziełem jego ręki. Bezpośredni prowadząc nadzór, on musiał w bezpośrednie wchodzić stosunki z ludem wiejskim, z mieszczanem, z obywatelem, z przedsiębiorcami, i z robotnikiem; i ze ich wszystkich przychylności zjednać umiał, że ich powołnymi na rady swoje w każdej miał chwili, to zawdzięcza prawej swej duszy, i temu postępowaniu które się tylko przywiązaniem odplaca. — Zgola śmiało twierdzić możemy, że tylko wzajemna życzliwość i uprzejmość, wzajemne zaufanie między mieszkańcem a Naczelnikami naszego rządu sprawiły, że dzieło tak piękne dokonane zostało; — że zaś w tak krótkim czasie wykończone stało, winniśmy na chwałę to dodać, iż techniczną dyrekcję prowadził znawca, z planu który sam podał i wypracował, p. Dominik Opatowicz, elew budowniczy, wiekiem wprawdzie młody, ale talentem, nauką i biegłością sztuki doświadczony, że pragniemy by i jego imię zapisaniem było iż się przyczynił do świetności Halicza.

(Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące. — Mianowanie.)

Wiedeń, 3. listopada. Ich Moście Cesarz i Cesarzowa wrócili przedwczoraj z Ischl.

— Ich cesarzewiczowskie Moście Arcyksiążę Franciszek Karol i Arcyksiężna Zofia przedłużyli o kilka dni pobyt swój w Ischl.

— Malzonka Jego Excelencyi francuskiego posła barona Bourqueneya umarła w St. Veit na dniu 31. z. m. Wczoraj odbył się uroczysty obchód pogrzebowy.

— Książę i księżna Aumale bawili na dniu 31. z. m. w Pradze i byli zaproszeni na obiad u Jego Mości Cesarza Ferdynanda.

— Minister sprawiedliwości mianował auskultanta *Janu Daneckiego* prowizorycznym ad junktam sądowym przy sądzie obwodowym w Rzeszowie.

— Na 298m z kolei losowaniu dawniejszego długu państwa, przedsięwziętem d. 2. b. m. w moc najwyższej uchwały z 21. marca 1818, wyciągnięto seryę l. 130. Serya ta zawiera pięcioprocentowe obligacye bankowe od liczby 113.031 aż włącznie do liczby 113.838, tudzież przeznaczone później do losowania karyntyjskie niejaki czteroprocentowe obligacye domestykalne od liczby 206 aż włącznie do 485 w ogólnej sumie kapitału 1,053.060 złr. 40 kr. i z dodatkiem procentu po zniżonej stopie procentowej w sumie 25.147 złr. 7²/₃ kr.

Portugalia.

(Sprawa zagrabionego okrętu.)

Według doniesień *Jornal de Commercio* kończy się nota rządu portugalskiego przestana posłowi francuskiemu w Lizbonie tym ustępem:

„1) Rząd portugalski niemogąc oprzeć się przemocy francuskiej, oddaje okręt zagrabiony. 2) Ponieważ rząd francuski odrzucił odwołanie się do sądu rozjemczego trzeciego mocarstwa w zachodzącej kwestyi prawniczej, przeto i rząd portugalski odrzuca rozjemstwo względem wynagrodzenia. 3) Rząd francuski może żądać dowolnej kwoty wynagrodzenia, a będzie mu niezwłocznie wypłacona.“

Co do tego punktu ostatniego, upewnia gazeta kolońska między innymi, że gabinet francuski domagał się wynagrodzenia w kwocie przeszło pół miliona, lecz rząd Dom Pedra podawał tylko 30.000 franków. W końcu zgodzono się podobno na kwotę 40.000 franków.

Hiszpania.

(Wiadomości bieżące.)

Madryt, 30. października. Dziennik *Espana*, który zrzekł się wszelkiej obrony, skazano na karę pieniężną 35.000 realów.

— Dnia wczorajszego wręczył poseł austriacki Królowej listy swe wierzytelne.

— Rząd hiszpański uzbraja bez przerwy wyprawę na Meksyk.

Anglia.

(Wiadomości bieżące. — Doniesienia z Indyi. — Zamach skrytobójczy w Dublinie. — Poczta z Przylądka.)

Londyn, 31go października. W miejsce lorda Elphinstone, który zamierza powrócić do Europy, zostanie mianowany, jak slychać, lord Naas gubernatorem indyjskiej prezydencyi Bombaj. Płaca gubernatora tej prezydencyi wynosi rocznie 10.000 funt. szterl.

— *Times* pisze: Przekonywamy się, że zbywa wszelkiej prawdziwej podstawy rozszerzonej ostatniemi czasy pogłosce, jakoby władze angielskie rozkazały powiesić doraźnie dwóch postów Ranne

z Ibhansi, przybywających z propozycjami pokojowemi. Obadwaj ci posłowie doznali owszem jak najlepszego przyjęcia.

— Z Dublinia donoszą, że kiedy w zeszłą sobotę p. Alexander Nixon z żoną i córką wracał powozem z kościoła w Myra, napadł go na publicznym gościńcu trzech w kobiece suknie przebranych ludzi, a jeden z nich zadał mu wystrzałem z pistoletu śmiertelną ranę w głowę. Nie podlega żadnej wątpliwości, że morderstwo to wypłynęło z powodów politycznych.

— Okręt „Dane“ przywiózł pocztę z Captown z dnia 21go a z St. Heleny z 30go września. Kolonia znajduje się w pomyślnym stanie, dochody się podniosły, a dnia 21go udał się gubernator na konferencyę u granicy, chcąc pojednać prezydenta wolnego państwa z Moshami. W Captown wydarzyło się kilka nieszczęśliwych wypadków ospy. Do Indyi odpłynęło 5 okrętów z końmi, niebawem pójdą za nimi i inne, bo wszystko wojsko ma ztąd pospieszyć na widownię boju. Cała legia niemiecka w sile 2000 żołnierza ofiarowała się dobrowolnie odejść do Indyi.

— Dziennik *Morning Herald* zaprzecza tej wiadomości, jakoby lord Malmesbury wysłał miał flotę kanałową do Lizbony z tym rozkazem, by zawinęła tam dopiero po załatwieniu sporu francusko-portugalskiego. Eskadry kanałowej — pisze dalej *Herald* — nie wyprowadzono wcale do Lizbony, lecz lord Malmesbury wysłał okręta „Victor Emanuel“ i „Raccoon“ dla ochrony poddanych angielskich i ich własności wtenczas jeszcze, kiedy zachodziła obawa, że między stronami spornymi może przyjść do starcia gwałtownego.

Francya.

(Nowe instrukcyje komisji czarnogórskiej. — Proces Montalemberta. — Wiadomości bieżące.)

Paryż, 31. października. Członkowie komisji dla uregulowania czarnogórskiej granicy w Konstantynopolu otrzymali nowe instrukcyje swych rządów. Według tych instrukcyi spodziewają się załatwić tę sprawę na początku miesiąca listopada, ażeby jeszcze przed nadejściem zimy znieść okrętową stacyę, którą Francya i Rosya po wybuchu najnowszych czarnogórskich zamieszek założyła na adryatyckim morzu.

— Cesarski prokurator kazał oznajmić wczoraj rano hrabiemu Montalambert, że wytoczono mu proces o przestępstwo prasy, oskarżony nie znajduje się w Paryżu, lecz tylko na swym zamku La Roche-en-Breny w Cote d'Or.

— Gazecie kolońskiej donoszą z Paryża, że Cesarz przydywał na tej radzie ministrów, na której uchwalono powzięcie środków przeciw p. Montalembertowi.

— Cesarski sąd w Paryżu rozstrzygnął temi czasy, że rodzice stają się odpowiedzialnymi, jeśli w igrzyskach jedno dziecko uszkodzi drugie, albowiem starsi, co pozwalają dzieciom swym igrzać bez dozoru lub niebezpiecznym oddawać się zabawom, muszą także ponosić szkody, jakie zabawy takie przynoszą innym pod względem pieniężnym, niemniej też odpowiadają za uszkodzenia zadane dzieciom wciągniętych do podobnych zabaw niebezpiecznych.

Belgia.

(Inauguracya kolei arlońskiej. — Przemowa Króla.)

Bruxela, 30. października. Dnia 27. b. m. odbyła się uroczysta inauguracya arlońskiej kolei żelaznej, na którą zjechał także Król z książętami. Wieczór byli dostojni goście na balu, a nazajutrz na ucztę, przyczem prezydent rady prowincjonalnej, p. Castilhon wznosił toast na cześć „Króla konstytucyjnego, którego Belgia uwielbia, a cały świat poważa i sławi, i którego tak godnie sprawowane rządy będą kiedyś najpiękniejszym pomnikiem historycznym.“ Toast ten wywołał serdeczne okrzyki, a po ich uciszeniu się przemówił Król temi słowy:

„Szanowni Panowie! Niech mi się godzi wyrazić Wam w tej chwili, jak wielką sprawiło mi przyjemność przyjęcie przez Was wyrazów tego toastu — przyjęcie pełne miłości i życzliwości. Rządy moje trwają może już za długo, lecz zawsze dążyły do prawdziwego dobra kraju naszego. Prowincya ta, dla której żywiłem szczerą życzliwość, składała zawsze jawne dowody przychylności i patriotyzmu, a wypadek, który nas tu razem sprowadza, przyczyni się silnie do coraz większego rozwoju bogactw i dobrego sposobu myślenia, jakim się zawsze odszczęśliwiał. A teraz wnieśmy szanowni Panowie toast na powodzenie tego przedsięwzięcia wielkiego, które nas tu razem sprowadziło.“

Szwajcarya.

(Konstytucya neuenburska.)

Neuenburska rada konstytucyjna zebrała się na dniu 25. października, ażeby po trzeci raz przygotować nową konstytucyę do głosowania ludu. Jak wiadomo, nie usunęła obradująca komisya jeszcze głównej zawady względem politycznych spraw Szwajcarów innych kantonów, co by było zapewne pociągnęło za sobą nowe odrzucenie. Rada konstytucyjna nie chciała się na to odważyć, i odnośny artykuł zmieniła 50 głosami przeciw 43 w myśli konserwatyistów i independentów. Według tego są teraz wyborcami „wszyscy obywatele neuenburscy, gdy liczą lat 20 i wszyscy Szwajcarowie tego samego wieku, którzy rodem są z kantonu albo od dwóch lat tam przebywają.“ Na posiedzeniu 26. przyjęto art. 34. tej treści: „Ustawa reguluje formę, w jakiej się wykonywa prawo wyborów i wyznacza liczbę tudzież ograniczenie kolegów wyborczych.“ Ci co

nie są rodem z kantonu, rozdzieleni są na wszystkie gminy. W tej odmianie przyjęli konstytucję w ogóle małą większością konserwatyści i independentów; za odrzuceniem głosowali radykaliści tudzież independentów frakcyja Philippin.

Włochy.

(Nowy port w Neapolitańskim.)

Neapol, 20. października. Z polecenia Króla budować mają nowy port w Tropea.

Niemce.

(Pozwolenie uczniom do uniwersytetów austriackich. — Oświadczenia za zniesieniem cel przewozowych. — Wzrost gmin katolickich.)

Mnichów, 29. października. Na oświadczenie c. k. poselstwa, że austriacko-niemieckie uniwersytety mają obecnie takie same jak inne niemieckie urządzenie, pozwoliło ministerium uchwałą z 7. b. m. wszystkim uczniom bawarskim uczęszczać na uniwersytety austriackie zarówno jak na inne niemieckie. W każdym razie obowiązują jednak zwyczajne ustawy co do poboru wojskowego. Ważne to postanowienie obwieścił uczniom senat akademicki d. 21go b. m.

— Dziennik *N. H. Z.* w Hanowerze potwierdza teraz, że wszystkie rządy zjednoczone z wyjątkiem tylko Badenii oświadczyły się już za zniesieniem cel przewozowych. Rząd badenijski zastrzega sobie wprzód odpowiednie zniesienie cel nadreńskich, na co jednak rządy zjednoczone przyzwolić nie mogą.

Z **Münster** piszą, że w miejscach, gdzie od czasów reformacji najzaciętsi przeciwnicy nieprzyjacieli kościoła rzymskiego, dziś się podnoszą i wzrastają gminy katolickie. Herne-Bohum niedługo szczeroprotestanckie miejsce dziś liczy 107 katolików, zapowiada i odprawia nabożeństwo katolickie, d. 24. października była pierwsza od reformacji msza ś. katolicka, a na rok przyszły już się zabierają zakładać kamień węgielny pod kościół katolicki.

Grecya.

(Przygotowania do przyszłego sejmku. — Jenerałny sekretarz Dosius do Konstantynopola.)

Ateny, 23. października. Od czasu powrotu Króla nie przerwał jeszcze żaden wypadek ważniejszy ciszy politycznej. Zmiany spodziewane wprowadzić nie zaszły jeszcze, lecz spodziewają się ich co chwila. Tymczasem zajmują się ministrowie z rozkazu Króla wypracowaniem dokładnego sprawozdania o wszystkich środkach, powziętych podczas jego nieobecności. Pracują też i nad projektami dla nadchodzących posiedzeń izb, które mają być przedłożone wprzód do sankcyi królewskiej.

— Jenerałny sekretarz ministerium spraw wewnętrznych, pan Dosius, odjechał wczoraj do Konstantynopola dla ukończenia układów z przedsiębiorcami angielskimi Neval et Comp. względem połączenia telegrafów greckich z drutem podmorskim między Syrą i Konstantynopolem.

A z y a.

(Doniesienia z Chin.)

Hongkong, 9. września. Amerykański szoner „Sophia“ zawinął do Hongkongu z Amuru z rosyjskim kuryerem, który wiezie zawarty w lipcu sybirsko-rosyjski traktat graniczny. — Ming i Twan mianowani są członkami komisji taryfowej, i mieli opuścić Pekin na dniu 19. sierpnia. Pierwszy jest urzędnikiem cesarskiego dworu, drugi należy do piątej klasy. — Hwang, jenerał-gubernator obudwóch Kwangów otrzymał rozkaz odstąpić ten urząd Pihkwejowi, i wydał dla uspokojenia ludu proklamacyę, w której się odwołuje do zawartego traktatu pokoju. — Kanton jest spokojny i bez przeszkody mogą cudzoziemcy przechadzać się po mieście, ale domy i ulice zawsze jeszcze są wyludnione. Otworzone są tylko sklepy z żywnościami. Pihkwej objął znowu dyrekcję, a sprzymierzeni zabierają się powoli ustąpić z swych stanowisk. — Rokoszenie ustąpili z Czykiangu i cofnęli się z największą siłą swych zastępów do Fuhkien.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Tryest, 3. listopada. Od kilku dni sroży się tu gwałtowny wiatr północny (Bora), przezco opóźni się przybycie paropływów weneckich. O przypadkach na morzu nie słychać.

Turyń, 2go listopada. Drugie ramię kolei żelaznej między Walenzą i Alessandryą jest już ukończone. — Dziś nastąpiło odsłonięcie statuy Karola Alberta, wzniesionej staraniem municypalności. Dnia 31go z. m. zrana było tu i w okolicy lekkie trzęsienie ziemi. Dekretem królewskim nakazane zostało urządzenie szkoły marynarskiej w Spezzii dla kształcenia zdolnych majtków i podoficerów. — Dziennik *Stafetta* rozszerza najdziwniejsze baśnie, tak np. opowiada, że jakiś herszt zbójcki, imieniem Strighini zrabował między Breścią i Weroną transport pieniężny przeznaczony z Medyolanu do Wiednia. Jestto podobna bajka, jak o zrabowaniu pociągu kolei żelaznej w państwach rzymskich. — W nocy z 29go na 30ty paźd. srożyła się w Genui gwałtowna burza.

Rzym, 31go października. Jego Mość książę Modeny nadał przed odjazdem do Neapolu rzeźbiarzowi Pietro Tenerani i architektce Luigi Poletti, dwóm sławnym artystom modeńskim, krzyż komandorski orderu orła esteńskiego.

Kopenhaga, 3. listopada. Gazeta berlińska oświadcza urzędowo, że gabinet tutejszy nie otrzymał żadnej noty angielskiej

w sprawie księstw Holsztynu i Lauenburga. *Faedrelandet* donosi: Francya i Anglia zgadzają się w tem, by doradzać Danii zniesienie ogólnej konstytucyi dla Holsztynu.

Konstantynopol, 1. listopada. Ali Ghalib Basza, syn Rezydya Baszy a małżonek córki sultańskiej Fatymy, utonął przypadkiem w Bosforze.

Wiadomości handlowe.

Lwów, 5. listopada. Na naszym dzisiejszym targu były następujące ceny: męcz pszenicy (81 H) 3r.9k.; żyta (78 H) 1r.68k.; jęczmienia (68 H) 1r.33k.; owsa (48 H) 1r.19k.; hreczki 1r.64k.; grochu 2r.10k.; kartofli 68k.; — cetnar siana 1r.15k.; słomy na paszę 84k.; podściółki 66k.; — sąg drzewa bukowego 9r.97k.; sosnowego 8r.40k.; — mas krup pszennych 17k., jęczmiennych 9k.; jaglanych 14k., hreczanych 9k.; mąki pszennej 9½k., żytniej 5½k., piwa lepszego 17½k., zwykłego 14k.; — wódki przedniej 49k.; 20° bez podatku 23k.; — funt masła 50k.; smalcu wieprzowego 52k.; toju 14k.; mięsa wołowego 12½ wal. austr.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 5. listopada

Hotel rosyjski: PP. Ruszanowski Art., z Rosyi. — Szandłowski Ludw., z Podwołoczysk. — Hr. Wodzicki Kaz., z Olejowa. — Czarnowski Mik., z Krakowa.

Hotel europejski: PP. Wierzbicki Jul., z Podbuża. — Mrozowiecki St., z Strzalek. — Ackerman Jędrz., ces. ros. ases. kol., z Drezna.

Hotel angielski: PP. Ks. Cantacuzeno c. k. podpor., z Żółkwi. — Bielski Stan., z Tarnopola. — Głogowski Art., z Mościsk. — Hr. Łoś Aug., z Werchrały. — Br. Staffenberg Fil., c. k. rotm., z Żółkwi.

Hotel Langa: P. Pokiziak Ant., z Brzeżan.

Pod tygrysa: P. Terlecki Wikł., z Hoszowa.

Hotel podolski: P. Delinowski Ant., adw. kraj., z Tarnopola.

Hotel Leszczyńskiego: P. Gołaszewski Ant., z Toustobab.

Hotel nr. 204¼: P. Szpital Ferd., z Bystrzycy.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 5. listopada.

PP. Hr. Borkowski Alex., do Winniczek. — Bielański Winc., do Turzego. — Głogowski Art., do Bujaniec. — Hr. Krasicki Edmund, do Rosyi. — Kolankowski Mik., kanonik, do Rohatyna. — Br. Löhneisen Hilb., c. k. porucz. do Żółkwi. — Lenczewicz Erazm, z Zadwórza. — Minter Herm., do Waniowa. — Marwarosz Józ, d. Kamionki wołoskiej. — Obniski W., do Mycowa. — Rein-del Ant., c. k. kap. pens., do Wolicy. — Rosnowski Fel., do Orzejowic. — Książę Sanguszko, do Brodów. — Starzyński Boj., do Derewni. — Świeżawski Alex., do Szczepiatyna. — Senkowski Edw. i Józ., do Wydny. — Udryck Adolf, do Wielkich mostów. — Urbański Rud., do Dobrosina. — Br. Wimmersperg Winc., c. k. podpor., do Żółkwi.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 4. listopada.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza według wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	329.64	- 0.2°	89.8	połud.-wsch. sł.	mgła
2. god. po poł.	330.06	+ 1.4°	86.3	" "	pochmurno
10. god. wiecz.	329.02	+ 1.4°	89.7	" "	pogoda

T E A T R.

Dziś na scenie niemieckiej: „**Die Grille**“ (Świerszcz) dramat w 5 aktach Karoliny Birch-Pfeiffer — na dochód technicznego dyrektora teatru niemieckiego p. Wilhelma Schmidts.

T e r m i n a

sprzedaży, kupna, dzierżawy, licytacji i t. d.

Dnia 8. listopada: Sprzedaż dóbr Lipnika w Przemyślu. — Wydzierżawienie podatku konsumcyjnego od mięsa w Tłustym w Zaleszczykach.

Dnia 9. listopada: Wydzierżawienie stacyi mytowych za pomocą ofert w Żółkwi. — Wydzierżawienie podatku konsumcyjnego w Zaleszczykach.

Dnia 11. listopada: Sprzedaż realności pod nr. 708 i 709½, we Lwowie.

Dnia 12. listopada: Sprzedaż realności pod nr. 9 w Stanisławowie. — Sprzedaż koni wojskowych we Lwowie.

Dnia 15. listopada: Licytacya na wystawienie budynku dla c. k. inspektora za pomocą ofert w Zaleszczykach. — Licytacya na różne klejnoty w banku ormiańskim we Lwowie.

Dnia 17. listopada: Sprzedaż realności pod nr. 17. w Sokalu.

Dnia 18. listopada: Sprzedaż realności pod nr. 177. i 178½, w Stanisławowie i realności pod nr. 38¼ i 44¼ we Lwowie.

Kurs lwowski.

Dnia 5. listopada.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	4	33	4	36
Dukat cesarski	4	35	4	38
Półimperyal zł. rosyjski	7	55	8	—
Rubel srebrny rosyjski	1	31	1	33
Talar pruski	1	27	1	29
Polski kurant i pięciozłotówka	1	7	1	9
Galicyj. listy zastawne za 100 złr. } bez	78	40	79	15
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne } kuponów	81	20	81	50
5% Pożyczka narodowa	81	55	82	40

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 5. listopada.

1. Dług publiczny. A. Państwa. W walucie austriackiej po 5% za 100 zł. 86.50. Z pożyczki narodo. po 5% za 100 zł. 86.60. Z roku 1851 serya B. po 5% za 100 zł. —. Z konwersji kuponów po 5% za 100 zł. —. Metaliki po 5% za 100 zł. —; po 4 1/2% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —; po 3 1/2% za 100 zł. —; po 2 1/2% za 100 zł. —; po 1% za 100 zł. —. Przeznaczone do losowania: z roku 1834 za 100 zł. —; z r. 1839 za 100 zł. —; z roku 1854 za 100 zł. 115.15. Losowane obligacje dawnego długu państwa: po 5% za 100 zł. —; po 4 1/2% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —. Przeznaczone do losowania obligacje dawnego długu państwa w kraju uprocentowane: po 3% za 100 zł. —; po 2 1/2% za 100 zł. —; po 2 1/4% za 100 zł. —; po 2% za 100 zł. —; po 1 3/4% za 100 zł. —. Przeznaczone do losowania obligacje dawnego długu państwa za granicą uprocentowane: po 5% za 100 zł. —; po 4 1/2% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —. B. Krajów koronnych. Obligacje indemnizacyjne: Niższej Austrii po 5% za 100 zł. —; Węgier 86.00; Banatu Temeskiego, Kroatyi i Slawonii —; Galicyi 85.50; Bukowiny —; Siedmiogrodu —; innych krajów koronnych —; z klauzula losowania w roku 1867 —. Lombardoweneckiej pożyczki z roku 1850 po 5% za 100 zł. —.

2. Akcyje. Banku narodowego sztuka 989; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 244.50; niższo-austr. towarzystwa eskomtoowego —; półn. kolei Cesarza Ferdynanda za 1000 zł. 1726; towarzystwa kolei żelaznej państwa —; zachod. kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. za 100 zł. (50%) wpłaty 90.50; połud.-póln.-niemieckiej kolei komunik. —; kolei Cisy po 200 zł. m. k. 105; lomb.-weneck. kol. żelaz. —; wsch. kolei Cesarza

Franciszka Józefa —; austr. towarzystwa żegluga parowej na Dunaju po 500 zł. 528; Lloyd'a w Tryescie po 500 zł. —.

3. Listy zastawne. Banku narod. w mon. konw.: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —; na 6 lat po 5% za 100 zł. —; na 10 lat po 5% za 100 zł. —; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —; w walucie austriackiej: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —; galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.

4. Losy. Instytutu kredyt. dla handlu i przemysłu sztuka —; towarzystwa żegluga parowej na Dunaju —; pożyczka miasta Tryestu za 100 zł. —.

Kurs wexlowy. Na 3 miesiące: Amsterdam za 100 holenderskich florenów —. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 87.80. Berlin za 100 talarów —. Wrocław za 100 talar. —. Frankfurt n. M. za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 87.85. Genua za 100 lirów piemonckich —. Hamburg za 100 marko banko 77.70. Lipsk za 100 talarów 152.50. Liworna za 100 lirów toskańskich —. Londyn za 10 funtów szterl. 102.35. Lugdun za 100 franków —. Medyolan za 100 zł. waluty austriack. —. Marsylia za 100 frank. 41. Paryż za 100 fr. 41.05. Praga za 100 zł. wal. austr. —. Tryest za 100 zł. wal. austr. —. Wenecya za 100 zł. wal. austr. —.

Na 31 dni. Bukareszt za 100 piastrow włoskich —. Konstantynopol za 100 piastrow tureckich —. Wexlowe dyskonto banku narod. 5% —. procent od zaliczek banku narodowego na papiery publiczne 5% —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze —, dukaty ces. pełnej wagi 4.90. korony —, półkorony —.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 3. listopada.

Dług publiczny.

A. Państwa.

	pien.	towar.
W austr. wal. po 5% za 100 zł.	—	—
Z pożyczki narodow. po 5% za 100 zł.	86.75	86.80
Z roku 1851, ser. B. po 5% za 100 zł.	95.55	95.65
Metaliki po 5% za 100 zł.	86.60	86.65
dtto. " 4 1/2% za 100 zł.	77.20	77.25
Przeznac. do wylos. z r. 1834 za 100 zł.	324.—	325.—
" 1839 " 100 "	138.—	138.50
" 1854 " 100 "	115.20	115.25
Renty Como po 42 lir. austr.	—	—

B. Krajów koronnych

	pien.	towar.
Niższej Austrii	97.20	97.30
Węgier	86.—	86.40
Banatu Temeskiego, Kroatyi i Slawonii	85. 5	85.25
Galicyi	84.30	84.60
Bukowiny	84.—	84.15
Siedmiogrodu	84.10	84.20
innych krajów koronnych	89.75	90.30
Z klauzula losowania w r. 1867	—	—

Akcyje.

Banku narodowego sztuka	990.—	991.—
Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu po 200 zł. wal. austr.	247.40	247.50

	pien.	towar.
Niższo-austr. towarzystwa eskomt. po 500 zł. mon. konw.	619.20	619.30
Północnej kolei Cesarza Ferdynanda po 1000 zł. mon. kon.	1732.—	1733.—
Towarzystwa kolei żelaznej państwa po 200 zł. mon. konw. czyli 500 fr.	270.—	270.10
Kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. mon. kon. za 100 zł. (5%) wpłaty	90.40	90.50
Polud.-póln.-niemieckiej kolei komunikacyjnej po 200 zł. m. k.	191.60	191.65
Kolei Cisy po 200 zł m. k. po 100 zł. (50%) wpłaty	105.—	105.10
Lomb.-weneckiej kolei żelaznej po 570 lir. austr. czyli 192 zł. m. k. z 76 zł. 48 kr. (40%) wpłaty	126.—	126.12
Wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa po 200 zł. czyli 500 frank. z 60 zł. (30%) wpłaty	64.80	64.85
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	534.—	535.—
Lloyda austr. w Tryescie po 500 "	340.—	346.—

Listy zastawne.

Banku narodowego w mon. kon. 6letnie po 5% za 100 zł.	98.70	98.95
10 " " 5% " 100 "	95.55	96. 5
przeznaczone do losowania po 100 zł.	90.—	90.30
na 12 miesięcy 5% za 100 zł.	—	—
przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł.	85.75	86.—

	pien.	towar.
Losy.		
Instyt. kredyt. dla handlu i przemysłu po 100 zł. waluty austr. za sztukę	103.—	103.10
Towarz. żegluga parowej na Dunaju po 100 zł. mon. kon.	107.85	108.15
Esterhazego 40 zł. m. k.	81.90	82.40
Salma 40 " "	44.60	44.85
Pallegio 40 " "	38.85	39.35
Clarego 40 " "	38.85	39.35
St. Genois 40 " "	39.35	39.90
Windischgrätza 20 " "	27.—	27.30
Waldsteina 20 " "	27.30	27.55
Keglevicha 10 " "	15.75	16.—

Na 3 miesiące.

Augsburg za 100 zł. połud.-niemieckiej waluty 5 ^s	87.60	87.80
Frankfurt n. M., za 100 zł. połud.-niemieckiej waluty	87.60	87.80
Hamburg za 100 marko banko 2 3/4%	77.50	77.60
Londyn za 100 funtów szterl. 3%	102.20	102.20
Paryż, za 100 franków 3%	41.—	41.—

Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. mennicze 4 zł.—88 cen. 4 zł.—90 cen.		
Korona	14 " —26 "	14 " —28 "
Napoleonor	8 " —29 "	8 " —30 "
Rosyjski imperyal	8 " —39 "	8 " —40 "

KRONIKA.

(Wiadomości lokalne.) Od 16. do 31. października 1858 ukarała władza bezpieczeństwa następujące wypadki przekroczenia przepisów publicznych:

Za nieświęcenie świąt skazano na karę pieniężną: Salamona Sch., Leiba N., Arona Ph. kupca, i szynkarzy: Tomasza P., Pinkasa S. i Chaję Roschę B., a za niezamknięcie szynku w czasie przepisany szynkarzy: Chaima K., Dawida G., Wawrzyńca S., i Jana D.; dalej za przekroczenie przepisów meldunkowych czeladnika ślusarskiego Marcina B., praczkę Magdalę K., właścicielkę domu Józefę K., Katarzynę S., i właściciela domu Adolfa B., a Izraela Berka N. za dawanie przytułku bez upoważnienia. W razie wyeksekrowania mają te kwoty pieniężne pójść na korzyść funduszu ubogich.

Za pozostawienie na ulicy wozów z uprzężą bez dozoru, skazano gospodarzy: Jęskich Berla S., Piotra S. i Stanisława W. — a za pospieszny, niestosowny jazdę furmana Józefa U. i wieśniaka Hrynia M. na karę aresztu; nakoniec z furmanów fiakierskich ukarano: 1) za żądanie więcej nad przepisany taxę jazdy — czterech; 2) za opilstwo w czasie przewożenia gości — ośmiu, a 3) za bójki i inne zdrożności na stanowisku — czternastu częścią aresztem a częścią chłostą cielesną.

Marya B., córka kościelnego niemogąc znieść dłużej prześladowania macochy, obwiesiła się 23. października r. b. o godzinie 12. w południe na drzewie w ogrodzie Rożanowskich, ale przypadkiem nadeszła w to miejsce służąca Xenia N. i odratowała ją jeszcze.

Przy reparaacji domu nr. 334 w mieście wysunął się przypadkiem ze sznura belek wyciągany na górę pomimo całej ostrożności mularzy i uszkodził 1 letniego chłopca Seliga B. i posługacza Antoniego L. Wina tego nieszczęścia spała na samych uszkodzonych, gdyż pomimo ustawionych przed domem znaków przestrogi przechodzili popod wzniesione przegrody.

Dnia 24. października r. b. schwycił agent władzy policyjnej w Mościskach w obwodzie przemyskim Hieronima Sz., podejrzanego o udział w kradzieży popełnionej u Apoloniarego St. i Dr. Józefa M. (o czem wspominaliśmy już w dawniejszych doniesieniach) i odebrał mu przy tej sposobności część skradzionych rzeczy. Tego Hieronima Sz. przechowywał przez dłuższy czas niejaki Szczepan Ch., który jak się zdaje jest także sprawcą kradzieży, popełnionej na dniu 22. października r. b. za pomocą włamania się do domu pod nr. 256 1/4 na wyrobniku Alexandrze P., gdyż właśnie tego dnia znajdował się

we Lwowie i widziano go w pobliżu pomieszkania okradzonego z tłumoczkami na plecach.

Prócz tego uwięziono także za udział w wyżej wymienionych kradzieżach osławioną Józefę N. i oddano tych złoczyńców przynależnym sądom.

— W Twierdzy, w obwodzie przemyskim, podpalił włóścianin Paweł T. na dniu 16. z. m. wśród dnia chałupę swego szwagra, i nim jeszcze zgorzała, stawił się sam w urzędzie powiatowym i zeznał, że popełnił ten występek dla pomszczenia urazy swojej na szwagrze.

— Z monet po 1 i 1/2 centa austriackiej waluty wydano już dotąd do 3/4 miliona złotych, czyli sto milionów sztuk. W samym Wiedniu puszczono w obieg 7 do 8 milionów sztuk.

Dodatek tygodniowy Nr. 45.

przy dzisiejszej Gazecie zawiera:

1. Reformy w wychowaniu publicznem ku podniesieniu nauk w lwowskim okręgu administracyjnym w upłynionem dziesięcioleciu.
2. Szkoły realne. Organizacja i skład szkół realnych w ogólności i w lwowskim okręgu administracyjnym.
3. Ceny drobnej sprzedaży żywności we Lwowie, w ciągu czwartej dekady bieżącego stulecia. — Wykaz dziesięcioletni od roku 1832 po koniec 1841.
4. Zakład narodowy imienia Ossolińskich. Ustęp z historii czytany na uroczystym posiedzeniu Zakładu naukowego imienia Ossolińskich dnia 13. października 1858 przez Augusta Bielowskiego.
5. Ustęp o wojnie tureckiej i oblężeniu Lwowa w roku 1672 do traktatu Buczackiego, czyli: Wtargnięcie Muhameda IV. do Polski.
6. Żupy solne w Galicyi i na Bukowinie. Wywar i sprzedaż soli w sierpniu 1858 i 1857.
7. Augustów (czyli Mosty wielkie). Dokument z r. 1550 i kilka lat późniejszych. (c. d.)

August III. potwierdza przywileje Zygmunta Augusta i Stefana Batorego na przeistoczenie wsi na miasteczko, a zatwierdzone już dawniej przez Zygmunta III. i Jana III.